

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Tatiany Z.

przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej
im. F. Stefczyka

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności i zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 kwietnia 2012 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 27 czerwca 2011 r., w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach
postępowania zażaleniowego (pkt 2)

- 1) uchyla zaskarżone postanowienie,**
- 2) pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego przed Sądem Najwyższym w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2011 r., Sąd Rejonowy oddalił wniosek pozwanej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. Stefczyka o uzupełnienie postanowienia tego Sądu z dnia 29 marca 2011 r., umarzającego postępowanie w sprawie z powództwa Tatiany Z. w części dotyczącej żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, o rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania.

Na powyższe postanowienie z dnia 11 kwietnia 2011 r. pozwana wniosła zażalenie, które zostało oddalone postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 27 czerwca 2011 r. Ponadto w pkt 2 tego postanowienia Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Pozwana wniosła z kolei zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w części dotyczącej kosztów postępowania zażaleniowego, zarzucając naruszenie art. 108 k.p.c. polegające na zasądzeniu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w sytuacji, gdy postępowanie w danej instancji nie zostało zakończone. Na tej podstawie wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 29 lipca 2011 r. zażalenie pozwanej zostało odrzucone, jednak, w wyniku rozpoznania kolejnego zażalenia pozwanej, postanowienie to zostało uchylone postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 30 września 2011 r.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach procesu w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że przez orzeczenie kończące postępowanie w sprawie w danej instancji należy rozumieć wyrok (postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym) albo inne orzeczenia, które trwale zamyka drogę do wydania wyroku (por. m. in. uchwałę z dnia 24 stycznia 2007 r., III CZP 124/06, OSNC 2007/6 poz. 91 oraz postanowienie z dnia 24 kwietnia 2012 r., I CZ 32/12, nie publ.). Przyjmuje się także, że chodzi tutaj o orzeczenie całkowicie kończące sprawę w danej instancji, a zatem o wyrok końcowy lub postanowienie o umorzeniu postępowania w całości lub odrzuceniu pozwu w całości, ponieważ dopiero takie orzeczenie pozwala na prawidłowe ustalenie wyniku sprawy, który z kolei w myśl art. 98 § 1 k.p.c. stanowi co do zasady podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. Stąd wywodzi się niedopuszczalność orzekania o kosztach procesu na wcześniejszym etapie w orzeczeniach kończących sprawę w określonej części, np. w razie częściowego umorzenia postępowania, nawet jeśli podlegają one zaskarżeniu w toku instancji. Stanowisko to znajduje potwierdzenie także w regulacji art. 100 k.p.c. znajdującej zastosowanie w razie częściowego uwzględnienia żądań stron (por. orzeczenie SN z dnia 25 lipca 1953 r. II C. 609/53 OSN 1954/III poz. 61).

Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, że w zażaleniu trafnie podniesiono, iż postanowienie Sądu Okręgowego oddalające zażalenie pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w przedmiocie uzupełnienia postanowienia o częściowym umorzeniu postępowania nie stanowi postanowienia kończącego w całości sprawę w danej instancji i z tego względu brak było podstaw do odpowiedniego – w myśl art. 397 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. – stosowania w postępowaniu zażaleniowym przez Sąd Okręgowy przepisu art. 108 § 1 k.p.c. i orzekania o kosztach tego postępowania przed zakończeniem sprawy w całości w pierwszej instancji.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zd. pierwsze w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., uchylił zaskarżone postanowienie i stosownie do

poczynionych wyżej uwag na podstawie art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹, 394¹ § 3 k.p.c. pozostawił rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.